

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

4 NOVEMBER 2022

Nr 1514

דף היומי נדרים י'

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

נח לשמור על קדושת הגליון

סוף זמן ק"ש ש"ק לך בבווק
מג"א: 9.27/9.12 - גר"א: 10.03

שעות הקבלה
של מרן הרב שליט"א לשיחה אישית
בין השעות: 17.00-18.30
בבנין הקהלה, יאקאב יאקאבס סטר. 22
(בימים ב-ג-ד-ה)
*
קביעת השיחה בתיאום מראש במשרד הקהלה

ויט אהלה בית אל מים והעי מקדם (י.ב.ח.)
סיפר הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל: עובדא ידענא מהגה"ק ה"ש אגת אריה" על גודל יראתו. מעשה בשני בחורים לומדים וצורבים, שבאו אצל הגאון רבי אריה לייב זצ"ל בעל השאגת אריה, על מנת שיבחון אותם ויעניק להם "תעודת סמיכה". בחן אותם הגאון, והשתומם על ידיעותיהם הרחבות בכל המקצועות בהם נגע. מרוב שמחה, בקש שיגישו "לחיים". בביתו של ה"שאגת אריה" לא נמצא שום "מזונות" ודברי מאפה, כי אם מעט משקה חריף וביצים מבושלות, שהונחו על השלחן. רצה הגאון לראות היכולו "לפסוק", הלכה למעשה, ושאלם על איזה מהשנים מברכין תחלה?
השיב אחד הנבחנים בנימה של הלצה: ודאי על הביצה, שכן פסוק מפורש הוא בפרשת לך לך "והעי מקדם" (ביצה באידיש נקראת "אי"י). "ליצנות" - שאג ה"שאגת אריה", ממני לא תקבלו "סמיכה", והשנים יצאו בבושת פנים...
(קול חוצב, עמ' 201)

כל כזית וכזית, מה שאין כן בשחיטה אינו חייב אלא פעם אחת בלבד על מעשה השחיטה. זו כונת המדרש: 'אמרי נא אחותי את - מכאן ששוחטין לחולה בשבת'. (ושלל לא יחסר)

וכל אנשי ביתו גו' נמלו אתו (ז,כז)
להיות שהם לא היו יודעים לכיין הסוד של מצות מילה, צוה להם שיעשו על דעתו ועל כונתו. וכן הוא בקבלה מהצדיקים שמי שאינו יודע לכיין בסודות עליונים, יאמר בפה מלא בעת עשיית המצות 'על דעת הצדיקים'. וכן צוה אברהם לאנשי ביתו. וז"ש "נמולו אתו", רצה לומר על דעתו ועל כונתו. (אגרא דכלה)

נחק אור הקהלה

שבת פ' לך לך, י"א מרחשון.
הדלקת הנרות: 16.52 (פלג המנחה: 16.12)
מפטירין "למה תאמר" (ישעיה מ) עד "תתהלל".
מוצאי שבת: 18.02 (לשיטת ר"ת: 18.22)
יום ב' וירא, י"ג מרחשון, שני בתרא מבה"ב, סליחות כנהוג.
סוף זמן קידוש לבנה: ליל ד' וירא, אור לט"ו מרחשון, עד שעה 2.29
שבת פ' וירא, י"ח מרחשון.
הדלקת הנרות: 16.41 (פלג המנחה: 16.03)

ומכל שכן אבינו אברהם?
אמנם נראה כי אבינו אברהם אשר תשוקתו מאוד לפרסם א-להותו ית"ש בעולם, ולקרוב נפשות כולם ליצרנו ית' ולהוכיחם על רוע מעלליהם היה צריך לו ממון הרבה שלא יצטרך לבריות, ואדרבה הכל יהיו צריכים לו ולברכתו, ועל ידי זה יהיו דבריו נשמעים ביותר. וזהו וילך אברם כאשר דבר אליו ה', ר"ל לכונת השי"ת ולא לכונת עצמו לממון ולשם טוב.
(בית יעקב - אלכסנדר)

ואברכה מברכיך ומקללך אור (י.ב.ג)
יש להבין, מדוע בברכה הקדים את ברכת ה' (ואברכה) למברכים, ואילו בקללה להפך, אמר את קללת ה' (אאור) אחר הזכרת המקללים, מה טעם ההבדל?

יש לבאר, כי הנה המברכים את אברהם, כאשר יזכו לברכת ה', אז זה יהיה סיבה למה שיחזרו לברך את אברהם בשנית כדי לזכות שוב לברכת ה', וכן גם אחרים יתוספו למברכים. המקלל לעומת זאת, כאשר יאור אותו ה', הלא זה יגרום שלא יהיה שום איש שיקלל את אברהם, בראותו כי השי"ת מעניש את המקלל.

ולכן שינה הכתוב את לשונו, ולגבי הברכה הקדים את ברכת ה' למברכים, כי עי"ז יתוספו ויתרבו המברכים. ואילו בקללה הקדים את המקלל לקללת ה', כי אחר קללת ה', שוב לא ימצא עוד מי שיקלל את אברהם. (משך חכמה)

אמרי נא אחותי את (י.ב.ג)
בספרים הובא מדרש פליאה על פסוק זה: 'אמרי נא אחותי את - מכאן ששוחטין לחולה בשבת', והוא פלא.
וביאר בעל "עיר קנו", שלכאורה יש מקום לתמוה, כיצד יכול היה אברהם לשער שאם ידעו שאשתו היא - יהרגוהו כדי לא לעבור על איסור אשת איש, הלא שפיכות דמים אסורה לבן נח כמו איסור אשת איש, ולמה יהרגוהו ויעברו על איסור שפיכות דמים - כדי להמנע מאיסור אשת איש? אלא, צריך לומר שזה משום שעל איסור רציחה יעברו רק פעם אחת, ולעומת זאת באיסור אשת איש יהיו חייבין על כל פעם.

ואם כן, הרי זה דומה לטעם שכתבו הראשונים לבאר מדוע הותרה שחיטה לחולה בשבת, למרות שיש אפשרות להאכילו נבילה: משום שעל נבילה חייב על

זמני התפלות לשבתות החורף
בבית הכנסת הגדול
מנחה ערב שבת: 10 דקות אחרי זמן הדה"נ
בשעה 9.00 שחרית:
בבית המדרש הגדול
מנחה ערב שבת: חצי שעה אחרי זמן הדה"נ
שחרית: 9.00 מנחה וס"ג: בזמן הדה"נ

שיעור בפרשת השבוע ע"י מרן הרב שליט"א
בכל יום חמישי בערב - ליל ששי בקלויז טשארטקוב
בשעה 20.00
מעריב בשעה 19.45 וגם אחר השיעור

אפניוים יקריים

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה (י.ב.)
ואברכך - בממון. והיה ברכה - הברכות נתונים בידך (רש"י).
ולכאורה הלא אין מדרך הצדיקים שיחפצו בממון ולהיות לו שם בארץ ולהיות מהמברכים,

שעות הפתיחה של לשכת הוראה שע"י הבד"ץ דקהלתנו
בבנין הקהלה יאקאב יאקאבס סטר. 22
מספר טלפון: 03.208.4115
לפרשת וירא

לכל סוגי השאלות (תורות הרבנים משנתה משבוע לשבוע):
1) כל יום לפני הצהריים משעה 10.15 עד 11.15 - הגר"ז פאללאק שליט"א
2) כל יום אחר הצהריים (חוץ מיום ו') **משעה 14.00 עד 15.00**
ביום א': הגר"א רייזמאן שליט"א - ביום ב': הגר"א רייך שליט"א - ביום ג': הגר"ד שיינברג שליט"א - ביום ד': הגר"י גרינוואלד שליט"א - ביום ה': הגר"ש טעללער שליט"א
3) כל יום משעה לפני השקיעה עד השקיעה (בשבוע הבא משעה 16.00)
ביום א': הגר"ע האניג שליט"א - ביום ב': הגר"א"ח שטרנבוך שליט"א - ביום ג': הגר"א"י רייך שליט"א - ביום ד': הגר"א"ח שטרנבוך שליט"א - ביום ה': הגר"ע האניג שליט"א

בעניני כשרות - בטלפון 03.232.00.21
כל יום בבווק משעה 10.00 עד 11.00 - ע"י הגר"ר אשר ח. שטרנבוך שליט"א

בעניני לשון הרע הנוגע לשידוכים:
כל יום ג' בערב משעה 18.00 עד 19.00 - ע"י הגר"ר אברהם הכהן עהרנרייט שליט"א

שירות מיוחד לערבי שבתות וימים טובים בטלפון:
03.208.4115 → **2**
החייב לכוין
המתקשר מועבר לקבוצה של דינים שליט"א, אם אחד אינו עונה זה עובר לשני, ומשני לשלישי וכי' עד שיתקבל מענה בע"ה.

כה יהיה זרעך. והאמן בה' ויחשבה לו צדקה (טו, ה-ו)

אברהם אבינו האט געגלייבט אז ער וועט האבען קינדער, כאטש לויט זיין מזל איז נישט געווען אזוי.
"ויחשבה", האט ער אריינגעטראכט אין וועלכע זכות דאס קען זיין, "לו צדקה", דאס איז א ודאי ווייל ער האט געמאכט אסאך צדקה וחסד מיט אנדערע.
(פר ישראל - ריזין)

עמו, וענה שבודאי זוכר, וכששאלו מה היה תוכן השיחה, אמר הבחור: לא היה שום שיחה כלל וכלל, רק החזון"א בקש ממני שאתישב לצידו ופתח גמרא ומשך 15 דקות למד עמי גמרא, ובשעת הלימוד הכניס בי מתיקות כזו בתורה, ומאז ועד היום לא פסקתי פומי מגירסא! - זהו הכח של לימוד תורה לשמה.
(באר הגן, גליון פו)

זוכה לדברים הרבה

סיפר הגה"צ ר' אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל: הגה"צ ה"חזון איש" זי"ע היה בקי בכל מכמני החכמות מתוך לימודו, כפי ששמעתי מפי עדים נאמנים עדי שמיעה ועדי ראייה.

סיפר לי הרב פרידמאן ז"ל מבני ברק - יהודי חשוב ות"ח שהיה מלמד בכתות הגבוהות - שאשתו סבלה מכמה בעיות רפואיות, והיתה הולכת לפרופסור צאמדעק, שהיה אז הפרופסור המפורסם והגדול ביותר במזרח העולם, ואותו הפרופסור היה מתיעץ בכל פעם עם הגאון החזון"א, והיה החזון"א שולח אליו בכתב איך ומה לעשות, עד שאותו הפרופסור יצא מכליו מרוב התפעלות על חכמתו הנפלאה.

וכן ידוע ומפורסם, שהחזון"א היה רגיל לעשות סקעציע"ס (-שיטותים) בכתב ידו, בהם היה מדריך ומראה לגדולי הרופאים איך לעשות ניתוחים, וזאת על לאף ששמעולם לא הביט בספריהם כלל, וכנראה שאף לא שיקר כלל לקרוא את כתב לשונם, והכל השיג ע"י לימוד התורה"ק לשמה, ואף התבטא פעם על שירטוט אחד של ניתוח, שלזה הגיע ע"י לימוד תוס' במסכת נדה, כי הכל מצא בתוך התורה"ק.

וכן בחכמת האסטראנאמיה"ע היה בקי עד להפליא, וכתב רבות בענין קידוש החדוש בקונטרסו "קונטרס י"ח שעות", בענין השאלה בארצות אוסטרליה וניו זילאנד מתי הוא יום השבת שמה, וגילה גאונות מופלאה בזה, והכל מכח התורה שמצא בתוך "בעל המאור" במס' ראש השנה. וכמו כן בהלכות עירובין גילה חכמתו הנפלאה בחכמת התורה, והכל מבלי הלימוד בספריהם כלל, ורק מתוך התורה"ק.

עינים צופיות

הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל בעל "שבת הלוי" סיפר: ה"חזון איש" הפציר בי לבא לשמש ברבנות בשכונת "זכרון מאיר" בבני ברק, עד שהסכמתי, והיה בזה נס גדול כי למחרת היום שנסעתי מירושלים נפל פגז על ביתי בירושלים והפכו לתל חרבות.

עוד סיפר (הגר"ש וואזנר זצ"ל): הגעתי לב"ב בשנת תש"ז וגודל המקום אז היה ככפר. וכשהגעתי באתי לגור בביתי הזה (שבו התגורר עד סוף ימיו) ולא היה אפילו כביש להגיע לבית, (הכביש היה רק ברחוב רבי עקיבא, ומתחלת רח' רש"י לא היה כביש) והצרכיו להולך החבילות בידי משם עד הבית - והעיד כבר אז החזון"א ברוח קדשו שעוד יבוא עת שכל בית שני בזכרון מאיר יהיה ישיבה או ביהמ"ד, והדבר נתקיים במלואו.
(בכחצר הלוי השלם, עמ' סה)

אשר יצא לפנייהם

שח בפנינו הגה"צ רבי אלחנן פרלמוטר זצ"ל: בבחרותי באתי להתיעץ עמו (עם מרן ה"חזון איש" זצ"ל) בענין הצעת שידוך מסויים. לא היו לי קרובים, והיה קשה לי להסתדר. רבינו הרגיש והשתתף בצערי, ויעץ לי לזרז את הענין, והוסיף: מבקש אני ממך, (המשך בעמוד ג)

למעלה מראשו וכותב מחידושו, ולתמיהתי השיב שכאשר כותב את חידושו רוצה שלא יהיו לו הפרעות לריכוזו מבחוץ. (בכחצר הלוי השלם, עמ' רמ)

יגיעת התורה

על יגיעתו בתורה של החזון"א ידוע ומפורסם, שפעמים הרבה כותב בספריו "ואין הספר תחת ידי", הגם שספרים אלו הם ידועים ומפורסמים, כספרי ראשונים שבודאי היו נמצאים אצלו בביתו, אך כונתו שהספר היה מונח בארון הספרים ומרוב עמל התורה תשש כחו ולא היה מסוגל לקום ולבדוק הכתוב בספר, ואעפ"כ התיגע אז בכתבת חידושו. היה מרגאל בפומיה שעל "וכולהו" של ה'ביאור הגר"א' צריך להתיגע שבועיים ימים! שמעתי ממקורביו אנשים נאמנים, שפעם נסע לצפת לנפוש שם כמה ימים, ובמקום שינוח קימעה הסתובב בלא מנוחה וכמעט שלא אכל ולא שתה אלא סבב בחדרו בהתאמצות ובחוסר מנוחה, אחרי יומיים-שלושה ראו צהלה על פניו ובקש שיתנו לו מיד לאכול ולשתות להשיב את נפשו, באמצע הסעודה גלה להם שלמד קטע 'ביאור הגר"א' בחו"מ ולא הבינו ועל אף שהתיגע והתאמץ בדבריו לא הצליח לרדת לעומק כונתו, עד שנתגלה אליו הגר"א בכבודו ובעצמו וביאר לו כונתו, ולכן יכול הוא להתישב עכשיו לסעוד סעודתו.
(הגדש"פ מפי ספרים וסופרים, עמ' שלו)

הלומד תורה לשמה

אחרי הסתלקות ה"חזון איש" הספידו הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל בשיבת 'עץ חיים', ובין הדברים אמר דרבינו חיים וויטאל זצ"ל כתב שהאומר שלמד תורה לשמה - התנא רבי מאיר מכחישו כי במשנה מצינו הרבה דברים שנאמר על הלומד תורה לשמה ולא נתקיימו בו, והפטיר רבי איסר זלמן: אבל על החזון איש אפשר לומר שלמד תורה לשמה והתנא רבי מאיר מסייעו - שאכן זכה לכל המעלות שנמנו במשנה.

וכיון שזכה ללמוד תורה לשמה הרי בלימודו השפיע קדושה בכל סביבו, ושמעתי סיפור נפלא מגודל ההשפעה של קדושת לימודו, מה שסיפר לי נכדו של המחנך הר"ר יוסף דב הלוי רונשטיין ז"ל מב"ב על זקינו ששימש משך שנים רבות כמזכנך בכתה גבוהה בת"ת בבני ברק, ודרכו היה תמיד שביום האחרון בשנה לקח את תלמידיו למעונו של החזון"א שיבחו אותם, ובוז נגמרה שנת הלימודים ושנות לימודם של הילדים בין כותלי הת"ת ואח"כ עלו לישיב"ק.

באחד השנים היה לו לר' יוסף דב בכתתו ילד אחד שובב, שלא למד וגם התנהגותו לא היה כראוי ועשה מהפכות בכתה וכדו', ובסוף השנה כשנכנסו כל הכתה לבית החזון"א השתובב גם שם, והמלמד התנצל להחזון"א שהילד הוא תמיד ככה ואינו לומד כלום בכתה והתנהגותו ג"כ אינו כראוי, אמר לו החזון"א שבצאתם ישאיר את הילד אצלו לאיזה זמן, ואכן כשנגמרה הבחינה יצאו המלמד ועמו כל הילדים, ורק ילד זה נשאר בפנים.

והמשיך המלמד לספר, שהוא פנה לביתו ושכח מכל הענין, והיות שהיה יום האחרון בת"ת שוב לא פגש את הילד ולא ידע מה היתה שיחתו עם מרן החזון"א.

עברו כמה שנים מאז, ופעם בליל שמחת תורה עלה המלמד להיכל ישיבת פוניבז להשתתף בהקפות, וראה שמוכרים שם את ההקפות תמורת דפי גמרא, ושמע שהכריזו שם של בחור שהוא רכש הקפה עבור סכום עצום של דפי גמרא, וכששמע את השם אז עלה לו במחו שם זה שמוכר לו, ונזכר שזהו הילד ההוא שלא למד כלום אצלו בכתה, וכאן קנה ההקפות בסך גדול של דפים, והבין שבודאי יד החזון"א בדבר, וחפש את הבחור ושאלו אם מכירו, ונענה שבודאי זוכרו שהוא המלמד בת"ת, שאלו שוב אם זוכר את הפגישה עם החזון"א והשיחה

מתולדותיו

הגאון רבי אברהם ישעיהו קרליץ זצ"ל בעל חזון איש, נולד בקוסובה שבמדינת ליטא לאביו רבי שמריהו יוסף זצ"ל, ומיום עמדו על דעתו עמל על התורה עד כלות הכוחות. בשנת תרע"א הוציא לאור ספרו הראשון 'חזון איש' על קדשים, ומיד בצאתו לאור קנה לו שם עולם בספרו וגדולי הדור גאוניו אדירים הביעו התפעלות מחידושי תורתו. בשנת תר"פ הגיע לוילנא שם התקשר עם הגאון רשכבה"ג רבי חיים עוזר זצ"ל מוילנא.

בשנת תרצ"ג עלה לארץ ישראל ושם נעשה לתל תלפיות, השפעתו התפשטה על פני תבל ושמך הלך לפניו כגאון וגדול הדור. המונים צבאו על פתחו לשאול בדבר פיו ולהפקד בדבר ישועה ורחמים. השאיר חותמים על הישוב החרדי בארה"ק אחרי מלחמת העולם ועדיו רב לו בהעמדת קיום למחנה החרדים לדבר ה'. נודע במלחמתו העצומה נגד גזירת גיוס בנות. העמיד תלמידים רבים בשיטת הלימוד המיוחדת אשר לו. פסקיו בספר 'חזון איש' נעשו לנחלת הכלל. נפטר ביום ט"ו חשוון שנת תשי"ד. נדפסו ממנו כ"ג כרכים חזון איש, אגרות חזון"א, ספר אמונה ובטחון. תולדותיו נדפסו בספר 'פאר הדור' ובספר 'מעשה איש'.

עיני התורה

סיפר (הגר"ש הלוי וואזנר זצ"ל בעל "שבט הלוי"): פעם נכנסתי אל החזון"א (כדרכי פעמים או שלש בשבוע בדרך כלל) ומצאתי אותו שוכב במטתו מכוסה עד

בין שני צור וצור

י"א חשוון

ב' ר"ח: רחל אמנו
תקנ"ח: רבי מנחם נחום [ב"ר צבי] - האדמו"ר מטשערנאביל - מאור עינים
תרמ"ד: רבי אברהם [ב"ר יצחק מתניהו] - האדמו"ר מסלאנים - יסוד העבודה
תרע"ט: רבי צבי הירש [ב"ר משה] הורוביץ - האדמו"ר מראזוואדוב
תרצ"ו: רבי יהודה לייב [ב"ר רפאל] חסמן - אור יהל
תשע"ב: רבי נתן צבי [ב"ר אליהו מאיר] פינקל - ראש ישיבת מיר

י"ב חשוון

תק"ל: רבי זאב וואלף [ב"ר אברהם] קיצעס - תלמיד הבעש"ט
תרכ"ו: רבי נחום [ב"ר אברהם] משאדיק
תרכ"ט: רבי אהרן [ב"ר יצחק] זינגער - מאטערסדארף - תפארת אהרן
תרע"ט: רבי משה [ב"ר יחזקאל שרגא] הברשטאם משינאווא

י"ג חשוון

תקמ"ב: רבי ברוך [ב"ר אברהם] מקאסוב - יסוד האמונה

י"ד חשוון

תש"ג: הקדוש רבי אברהם אלימלך [ב"ר ישראל] פערלאוו - האדמו"ר מסטאלין-קארלין

ט"ו חשוון

תקי"ד: רבי צבי הירש [ב"ר מאיר] הלוי הורוביץ - אב"ד טשארטקוב
תקצ"ז: רבי לייב בעל יסורים
תשי"ד: רבי אברהם ישעיהו [ב"ר שמריהו יוסף] קרליץ - חזון איש

ט"ז חשוון

תק"צ: רבי עמרם [ב"ר משה נחום] ראזענבוים - רבי עמרם חסידיא
תשס"ב: רבי אלעזר מנחם מן [ב"ר עזריאל] שך - ראש ישיבת פוניבז - בני ברק - אבי עזרי

י"ז חשוון

תקפ"ו: רבי מנחם מענדיל [ב"ר יעקב קאפיל] מקאסוב - אהבת שלום
תרס"ד: רבי יהושע [ב"ר שלום] הלוי ראזענפעלד - האדמו"ר מקאמיניקא
תשמ"ח: רבי משולם זוסיא [ב"ר חיים יצחק] טווערסקי - האדמו"ר מטשערנאביל

ה"חזון איש" זצ"ל (המשך)

שברגע שתפול ההחלטה בעה"י, תודיע לי על כך. כשאומרים לי ענין של צער, חי אני את מצבו של המצטער!

כשבאו אליו (אל מרן החזו"א) תיכף עם גמר תפלת שחרית לבקש רחמים עבור חולה מסוכן, שוב לא היה אוכל אותו בוקר את ארוחת הבוקר שלו, ואחותו היתה מבקשת בתחנונים שימתינו עם בקשות מעין אלו בכדי שיוכל לגמור את ארוחת הבוקר הדלה שלו (הגר"ז רוטברג שליט"א בספר "טוב דעת" ח"ג מועדים עמ' של). (מעשה איש ח"ב, עמ' קע)

שנים התפלל עליו

הגר"ר שמעון זייבלד היה בחור צעיר כאשר הגיע מירושלים ללמוד בישיבת סלבודקה, ובא להתברך אצל מרן ה"חזון איש", שאלו החזו"א: "מה שלום אביך?" השיב: "ברוך ה'", שאלו ה"חזון איש" שוב: "מה שלום אביך?" ושוב "ברוך ה'..."

הבחור ר' שמעון נחרד, אם ה"חזון איש" שואל יש בזה משהו, כנראה דבר נורא ארע... מיד רץ להתקשר לירושלים - "מה שלום אבא?" לא קרה כלום השיבוהו. חזר על שאלתו ושוב הרגיעוהו, לא ארע דבר'. לא יתכן, ה"חזון איש" שאל מה שלומו, אתם מסתירים ממני!

התברר מה הסיפור. מספר שנים קודם, האב עמד לעבור ניתוח מסוכן, נכנסו ל"חזון איש", שאלו בעצתו ובקשו את ברכתו. וכיצד התברר לו? כי ה"חזון איש" אמר לו למחרת: "אביך עדיין ברשימה שלי!..." (וכיון שלא נכנסו להודיעו אם הניתוח הצליח המשיך מרן להזכירו בתפלותיו).

ר' שמעון זייבלד נדבק בחזו"א באופן מיוחד, מחמת כך שנוכח לגלות כי במשך שנים התפלל על יהודי שלא הכירו כלל.

הגאון רבי חיים קניבסקי זצ"ל הזיל דמעה לשמע הסיפור, ואמר: היה לי פעם דבר כזה. הרופאים אמרו לפלוני שבתו אי אפשר לה שתלד, וחיתן אותה ובקש ממני שאתפלל, והכנסתי אותה ברשימה. ואחר שנים הרבה שמעתי שגולד לו, ואמרת לי: מדוע לא סיפרת שגולד לך.

העולם אומר על זה את הפסוק "חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו". ולפני שנים ראיתי בתוס' הרא"ש על התורה על הפסוק בפ' קרח "וישב אהרן אל משה וגו' והמגפה נעצרה" ולא כתיב מדוע שב אליו, וכתיב תוס' הרא"ש הרי שלחו משה על המגפה ומשה התפלל, וכשהמגפה נעצרה היה צריך להודיעו, ושם כתב - דלא כמו שנהגו העולם שלא מודיעים (עי' מושב זקנים מבעלי התוס').

(דברי ש"ח, פ' קרח)

קבלת קוויטלעך

הגר"ג גרוס שליט"א מספר: בבני ברק היה גר חסיד ישיש בשם ר' משה בויס ע"ה מזקני חסידי אלכסנדר שנקרו מוצאו מפולין, ועוד זכה להסתופף בצל ה"ישמוח ישראל" זי"ע ועוד גדולי פולין, ואף זכה פעם שה"חפץ חיים" זצ"ל בעת שעבר דרך עירו בפולין התארח בביתו.

ושמעתי מאלו שעוד זכרו את ר' משה, שהיה מספר על תחלת ימיו בארץ ישראל, שהוא השתקע כאן עוד לפני המלחמה, ובאחד הימים אז נתעוררה

ומקדשי תיראו

כתב בספר פתח עינים (להחיד"א ז"ל): המדבר שיחת חולין בבית הכנסת, טוב לו שלא יבא כל עיקר, כי הוא חוטא ומחטיא, והשטן מקטרג ואומר: היום קצר לו לדבר עד שממתין לשעת התפלה.

ובכלל זה לומדי תורה המפלפלים בשעת התפלה, דלא יאות עבדי, אע"פ שתלמוד תורה כנגד כולם, אמרו חז"ל: זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד. (כף החיים סי' קנא סק"ח)

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו" דרך E-mail - נא לפנות: shabato.antwerpen@gmail.com

ברכת מזל טוב חמה ולבנית
הר"ר **בנימין פפנהיים** הי"ו
חבר הנהלת הקהלה
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל נישואי הבת עב"ג שיחיו
ירוו מהם ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב
מאחלת הנהלת הקהלה

אצלו שאלה קשה ומסובכת בענין ניתוח, ולא היה כאן רבי"ס לשאול, והחליט ליכנס לה"חזון איש" זצ"ל שכבר היה כאן. ובכניסתו הגיש לו קוויטל כנהוג אצל החסידים, נענה לו החזון איש בצחות: אתה רוצה לעשות ממני 'א' פוילישע גוטע יוד!? השיב לו ר' משה שגם בפולין היה גדול אחד רבי יהושע מקוטנא ואחרי הסתלקות הרה"ק מגאסטינין נעשה לרבי, וכשאמרו להרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר זצ"ל שהוא לוקח קוויטלעך נענה שאין זה חידוש, כי בכח התורה אפשר לקבל קוויטלעך! ולכן - הפטיר ר' משה להחזו"א - גם אתם יכולים... ואכן קבל ממנו הקוויטל, ודבר עמו על שאלתו, אבל בקשו ממנו שיקח כסא וישב, נענה ר' משה שלא כן נהגו אצל חסידים, כי נוהגים כדין השואל באורים ותומים שצריך לעמוד. אמר לו החזו"א הלא נפסק שגם הנשאל חייב לעמוד - ועמד מכסאו, ועיין בקוויטל, וענה לו תשובה מן השמים, שהיה שאלה קשה להכריע וענה חד וחלק איך לעשות. ומני אז התחיל החזו"א לקבל קוויטלעך עד יומו האחרון.

ושמעתי על הגה"צ רבי שרגא פייבוש שנעעבאלג זצ"ל מלונדון, שנכנס אל החזו"א ביום חמישי האחרון לחייו ושאלו איזה ענין, אמר לו החזו"א שיכתוב את שמו על פתקא.

וראו לי ציין, בענין הקוויטלעך אצל החזון איש, שלא הניח בשום אופן שיוקרו הקוויטלעך לאשפה, ואמר שאין זורקים 'יודישע צרות', ואחרי הסתלקותו מצאו בעליית ביתו שקים מלאים וגדושים בקוויטלעך.

אהבתו לישראל

סיפר הגאון רבי חיים ברים זצ"ל: פוק חזי כמה גברה מדת אהבת ישראל של מרן החזון איש ז"ל לכל איש ישראל ממש, כאשר שאלתינו פעם עצה כיצד להתחזק במצות אהבת ישראל, ענה ואמר: שאברר על חולה מעיר חופה הזקוק לרפואה, יהיה מי שיהיה, ואברר שמו ושם אמו ולהתפלל עליו לרפואתו, כך תתחזק האהבה לכל איש ישראל באשר הוא! וזאת יש לדעת, שהעיר 'חיפה' של אותם ימים בהם דבר מרן ז"ל, לא היתה עיר המלאה במקפידים על קלה כבחמורה וז"ל, ואע"פ כן נשאם מרן באחריותו לענין אהבת ישראל!

דכירנא ביום ששי האחרון של החזו"א, (שעות ספורות קודם שעלה בסערה השמימה, בליל ש"ק), נפטר בבני ברק ילד חולה מלידה, שעל פי דברי הרופאים לא היה מזור למצבו, ומרן ז"ל השתתף בכל ההלויה, ונימק טעמו בזה"ל אפשר האבען מיר נישט גענוג געטאהן פאר איהם! וכל זה נבע מגודל אהבת ישראל שבו.

המליץ על ישראל בדור עני שכזה ואמר: "דור שכולו זכאי" הכונה על אח"כ התינוקות שנשבו - הם המה כולו זכאי! כי לא בלא שאלתם ולא ברצונם מרו את פיו, ומה יעשה הבן שלא ידע מעולם את אביו. (מעשה איש ח"ו, עמ' כח)

השלם במדותיו

הגרש"צ ענגלענדער שליט"א מביא: זוכרני מה שאמרת פעם לרבינו (הגר"ש הלוי וואזנר) זצ"ל, כי ראיתי מובא בשם החזו"א שהתנצל אחד לפניו מחמת שחשש כי החזו"א מקפיד עליו, והשיב לו החזו"א "בני אונז טרעפט קפידא נישט קיין מקום". ואמר לי רבינו (הגר"ש וואזנר) על כך, בדידי הוי עובדא, שבקשתי פעם מאת החזו"א שיעשה איזה השתדלות לטובתי וסירב, וכאשר תמהתי שהרי נאמר "ואהבת לרעך כמוך", השיב לי אכן דוקא 'כמוך', ואני לעצמי לא הייתי עושה כן ולכן הנני פטור מלעשות כן לאחרים. וראה שאני מקפיד קצת, אמר

ייראוך עם שמש
תפלת שחרית בימות החול כותיקין
בניהמ"ד פשעווארסק
בכל יום חצי שעה לפני הזן
יום א' וירא בשעה 7.14

התודה והברכה

לכבוד ידידנו היקר

הר"ר **זאב סורוצקין** הי"ו

על עזרתו הגדולה ועל עמדתו לימין קהילתנו הק' יה"ר וזכות הרבים יעמוד לו להתברך בכל מיילי דמיטב, הצלחה בכל מעשי ידיו, אושר ועושר וכט"ס.

הנהלת הקהלה

לי אז "תדע כי יש לך טבע לפעמים להקפיד לקצת זמן ולהעביר הקפידא אח"כ, אבל אצלי לא נמצא קפידא אפילו לרגע". (בחצר הלוי השלם, עמ' שמד)

למעלה מדרך הטבע

סיפר מוח"ז (הגר"ש הלוי וואזנר זצ"ל), פעם נתבקשתי ע"י אחד מן הארגונים שאלך עמם לבקר את החזו"א ולהתייעץ יחד על שאלתם, והסכמתי, וביקרנו אצל החזו"א והם שאלו שאלתם, והשיב להם תשובה.

למחרת כשנפגשתי עם החזו"א ודברתי באותו הענין, השיב לי תשובה הפוכה ממה שאמר אז, ותמהתי בפניו היאך יתכן להכחיש את החי, אני בעצמי שמעתי אתמול מפיכם להיפך, והשיב לי, 'דע שאיני חי בעוה"ז כלל ועל כל יש לי דעה משלי, ולפי דעתם שהם כן חיים בעוה"ז הוצרכתי לתת התשובה שנתתי אמש'. (בחצר הלוי השלם, עמ' רמד)

כאבני ורבא

החזון איש זצ"ל שאל בחור אחד שכבר הגיע לפרקו, מדוע אינו עוסק בשידוכים, ענהו הלה שהוא כבן עזאי שנפשו חשקה בתורה, החזירו החזון איש בצחות, וכאבני ורבא אינו טוב. (שישו ושמוחו)

מי היה החותן

מרן הגרא"מ שך זצ"ל נשלח בשעתו ע"י אחד מגדולי הדור לשאול דעת מרן ה"חזון איש" אודות הצעת שידוך מסויימת שבה אבי המדוברת לא היה ברום הפסגה והמעלה, והשיב החזו"א בהאי לישינא: "מי היה החותן של יצחק אבינו?!... ומי היה החותן של יעקב אבינו?!..." (מהגר"ר נחום הלוי שליט"א ששמע מפ"ק של מרן הגרא"מ שך זצ"ל).

(מעשה איש ח"ו, עמ' קכה)

קדושת הלשון

פעם קבע החזון איש ללמוד עם צעיר מבאי ביתו מסכת נדרים. לפני הלימוד הקדים לו החזו"א מעין "פתיחה" למסכת הנלמדת, וכה אמר לו: "שורת הדין נותנת שכל דבור של האדם יהיה חמור כמו נדר, רק הקב"ה היתה לו רחמנות על בני האדם שידע שלא יעמדו בזה, וקבע שרק נדר עפ"י הגדרים ההלכתיים יהיה נדר".

ומעשה בחתן בן תורה שבקש מהחזון איש שיבוא להשתתף בחתונתו. השיב לו החזו"א שקשה לו. המשיך החתן לבקש להפציר ולהתחנן שוב ושוב, אך החזו"א נשאר בשלו וחזר שוב על דבריו שקשה לו להגיע, עד שהחתן הלך לדרכו. אדם שהיה נוכח (המשך בעמוד ד)

לזכרון עולם

ר' **שמחה טוביה קאמפף** ז"ל

ב"ר **דוד זאב** ז"ל

הלך לעולמו י"ד מרחשון תשל"ב

ומנוחתו כבוד בהר הזיתים בירושלים עיה"ק

יהי זכרו ברוך

ת נ צ ב ה

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

שלמה וויינבערג
 ב"ר יצחק אריה נ"י
 וויינבערג (וויידערקעהר)
 אנטווערפען

חנה גיטל אפשן
 בת ר' אברהם חיים נ"י
 אפשן (צינר)
 וויען

מ א ו ר ש י מ
 וויען, ר' מרחשון תשפ"ג

ישע' אשר זעליג שישא
 ב"ר שמואל הלוי נ"י
 שישא (סאמעט)
 לונדון

גאלדא רבקה עקשטיין
 בת ר' יואל נ"י
 עקשטיין (עקשטיין)
 אנטווערפען

מ א ו ר ש י מ
 אנטווערפען, ג' מרחשון תשפ"ג

שלמה צדוק לייפער
 בן הרב יעקב יוסף שליט"א
 בן הרב אפרים מרדכי הכהן שליט"א
 לייפער (זיינאלד)
 עמנואל

העניא כהנא
 כהנא (קרויס)
 אנטווערפען

מ א ו ר ש י מ
 לונדון, ז' מרחשון תשפ"ג

דוד דנציגר
 ב"ר צבי אלימלך עקיבא נ"י
 ב"ר חיים יחזקאל הכהן נ"י
 דנציגר (שווארץ)
 אנטווערפען

נחמה פרידמאן
 בת ר' חיים יחזקאל הכהן נ"י
 פרידמאן (שטערין)
 אנטווערפען

מ א ו ר ש י מ
 אנטווערפען, ג' מרחשון תשפ"ג

משה בונם קראוס
 בן הרב אלימלך שליט"א
 בן הרב אפרים מרדכי שליט"א
 קראוס (עדעל)
 אנטווערפען

רחל במברגר
 במברגר (דונר)
 ירושלים עיה"ק

מ א ו ר ש י מ
 ירושלים עיה"ק, ט' מרחשון תשפ"ג

מיטוואך ט"ו מרחשון
משה ליצמאן - חנה זלצברג
 Moshe Berkowitz (London)
 Silke Scher (Lamoriniëstraat)
 Chupa: Bais Rachel 19.15 uur

אברהם דוד ערלאנגער
 ב"ר משה יהושע נ"י
 ערלאנגער (ראטבארט)
 לונדון

ברכה בריינדל ויזל
 בת ר' ישראל הלוי נ"י
 ויזל (פלדמאן)
 אנטווערפען

מ א ו ר ש י מ
 אנטווערפען, ט' מרחשון תשפ"ג

מיוםאך ט"ו מרחשון
משה ליצמאן - חנה זלצברג
 Moshe Litzman (Beth Shemesh)
 Chani Zalberg (Isabellalei)
 Chupa: Bais Rachel 18.30 uur

צ'אייט און אטרה
שמואל יוסף ב"ר יהודה אריה שטרן נ"י
 ביהמ"ד גור

טאנוו בוא ארקאט
 שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

למשפ' ר' אשר ישע' אייזערשאפט נ"י
 *
למשפ' הרב דוד האפערט-אפטערגוט שליט"א
 *
למשפ' ר' רפאל גריפעל-האכהייזער נ"י

ז'אייט און אטרה
שמואל יוסף ב"ר יהודה אריה שטרן נ"י
 ביהמ"ד גור

טאנוו בוא ארקאט
 שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

למשפ' ר' יואל משה אפטער-איזראעל נ"י
 *
למשפ' ר' לוי יצחק שפירא-ראטטענבערג נ"י
 *
למשפ' ר' פינחס מנחם הלוי סג"ל-ראטטענבערג נ"י
 *
למשפ' ר' יהושע שטארק-מאשקאוויטש נ"י

ז'אייט און אטרה
שמואל יוסף ב"ר יהודה אריה שטרן נ"י
 ביהמ"ד גור

ה"חזון איש" זצ"ל (המשך)
 בשעת מעשה, שאל לאחר מכן את החזו"א: מדוע הניח לאותו חתן פלוני לבקש ולהפציר בו כל כך, וכי לא היה מוטב אילו היה דוחהו באמירה בלתי מחייבת כגון "בלי נדר אשתדל להשתתף בחתונה" ואז ודאי היה מניחו לנפשו והולך מידי? השיב לו החזו"א ואמר: "אצלי עם נדר ובלי נדר זו אותה חומרה של דבור!"

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)
 op vrijdag 4 november
 Centraal Station, Pelikaanstraat 3
 Paleis, Paleisstraat 98 248.54.39

op zaterdag 5 november
 Anfarma, Schulstraat 1 237.51.43

op zondag 6 november
 Van Bree, Van Breestraat 18 233.11.02

op maandag 7 november
 Breedenraedt, Van Eycklei 47 239.58.65

op dinsdag 8 november
 Internationale, Appelmansstr. 11 231.67.98

op woensdag 9 november
 Zuiderkruis, Amerikalei 168 237.69.47

3 koningen, Grote Steenweg 99 239.02.53

op donderdag 10 november
 Pieters, Lange Leemstraat 124 239.15.30

Na 22u. op 4 november (ליל ש"ק):
 Krols, Paardenmarkt 38A

הצלה חי לייפליין:
 Crisiscentrum - 03.208.20.20

RUBIX - 03.271.28.13	03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	0488.05.25.16
טאט: 03.500.8947	0.32.33.34.35
טאט-מוסדות: 03.808.49.49	00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ווי"ט: 0486.69.08.93	0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	0484.11.15.91
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	0495.19.81.00
חברייט: 03.80.80.424	03.232.22.27
Piny's Data Bank - 0496.100.100	שלוחה: 0475.28.88.28
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
וטרה לבנו: 03.208.52.08	03.500.11.05
קול השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מי"ח לרפואת הורוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemom@gmail.com

קו הקהלה
 8 שמואל ללחין → 03.233.55.67

שוב ניתן לשמוע מדי שבוע במספר 1
את השיעור השבועי של מרן הרב שליט"א בפרשת השבוע
 (מדי שבוע אפשר לשמוע גם רעיונות קצרים מפי מרן הרב שליט"א על פרשת השבוע)
כמו"כ ניתן לשמוע את דרשת מרן הרב שליט"א בכינוס החינוך של ארגון משכני לעבור מדרשה לדרשה קודמת - ללחון *

המשך דברי הימים של בית הכנסת הגדול אסטען שע"י קהילתנו הק'

המשך (לאחר השריפה):
 החזית של הבניינים, הן מימין והן משמאל חודשו לגמרי, שתראה מבחוץ כמו חזית הבניין המרכזי, חזית של אבן טבעית. היכל בית הכנסת הגדול, שכאמור סבל מנזקים של התזת מים, עבר סידור ורענון, גם בנו אז "בימה" חדשה של שיש (עד אז היתה הבימה של עץ), ורכשו ספסלים חדשים. בזמן השיפוצים, כמעט ולא הוצרכו להפסיק את סדרי התפילות בהיכל בית הכנסת, בניגוד למתפללי בית המדרש שהוצרכו לעבור למקום חלופי, ובמשך שנה וחצי התפללו בשבתות באולם שע"י ביה"ס "יסודי התורה". כאמור בחורף שנת תשכ"ה חזרו להשתמש בבניינים המחודשים ברחוב אסטען.

על אף שבשנים שלאחר מכן, החל ציבור המתפללים בבית הכנסת הגדול להיות פוחת והולך, מחמת כמה סיבות שהשתלבו יחד, באותה תקופה החלו יהודים רבים לעבור לגור לאיזור אחר בעיר - בצד המערבי של גשר הרכבת, וגם נפתחו עוד בתי מדרשים בעיר שמשכו אליהם את הדור הצעיר, וכדומה, עם כל זה נשאר ה"בית הכנסת" למקום מרכזי של התאספות ותושבי העיר לשבטיהם ולגוניהם, כמו בדרשות מרן הרב בשבת שובה ושבת הגדול, בעצרות תפילה והתעוררות, הספדים על חכם שמת, וכדומה.

גם יש לציין, הביקורים של גדולי וצדיקי הדור, אשר רבים מהם הופיעו, וחלקם אף התפללו תפילות שב"ק, בבית הכנסת הגדול, עקב הקהלה הגדולה שהתאסף לכבודם. ביניהם הופיעו כ"ק אדמו"ר ה"דברי יואל" מסאטמאר זצ"ל שנשא דרשה לפני קריאת התורה, והתפלל שם תפילת מוסף, כ"ק אדמו"ר ה"שפע חיים" מצאנז-קלויזנבורג זצ"ל שמסר שיעור חומש-רש"י בבית הכנסת, והתפלל שם בשב"ק, כ"ק אדמו"ר רבי שלמה מבאבוב זצ"ל התפלל שם בשב"ק, ונשא מדברותיו במוצאי שב"ק לרגל הכנסת ספרי תורה, הגאון רבי אהרן לייב שטיינמאן זצ"ל שהופיע בבית הכנסת בביקורו בעירנו. גם התפללו שם בשבתות, כ"ק אדמו"ר ה"ברך משה" מסאטמאר זצ"ל, כ"ק אדמו"ר ה"ישועות משה" מויזניץ זצ"ל, ויבלח"ט כ"ק אדמו"ר מבעלזא שליט"א, כ"ק אדמו"ר מסאטמאר שליט"א, ועוד גדולים וצדיקים. יש לציין, שבאותם שנים, היוה ה"בית המדרש" שלמעלה, מקום מרכזי לתפילות ועריכת שלחות של רוב האדמו"רים וגדולי ישראל שביקרו בעירנו. (המשך בגליון הבא א"ה)

בקשה מבעלי השמחה
 הננו מבקשים מכל בעלי השמחה, שמיד אחר שקבעו תאריך לחתונה, נא להודיע על כך במשרדי הקהלה.

מונחה נכונה
 ר' יעקב שלום ב"ר יוסף אייזיק גליק ע"ה (65)
 ח' מרחשון תשפ"ג
 יושבים שבעה בביתו Cuperusstraat 28
 עד יום ג' בכוכר